

ISSN 0909-4391

Januar 2008
43. årgang nr. 1

Danish Westindian Society
Protector: Hendes Majestæt Dronningen

Nu går det mod lysere tider!

Foto: Finn Ferrall

Husk at tilmelde dig/er til mødet den 8. februar 2008: Side 3
Foredrag af Jens Benoni Willumsen i Odense: Side 7
Særudstilling på Kronborg: Side 26

Formanden skriver...

Kære medlemmer

Håber I havde en god jul, med de allerbedste ønsker for 2008.

Enhver forening er præget af sine medlemmer. Og vi har i vores forening mange medlemmer, som er på min alder. Det snakker vi undertiden om i bestyrelsen, som jo også for det meste består af folk i 60'erne. Personligt mener jeg ikke, det er et stort problem, - for sådan har det altid været!!!! Når jeg her siger altid, så mener jeg de sidste godt 25 år, hvor jeg har været medlem. Dansk Vestindisk Selskab tiltrækker åbenbart især folk, som er holdt op med at arbejde, og som nu kan bruge mere tid på kulturelle og historiske interesser.

Men det betyder ikke, at vi i bestyrelsen har droppet ungdommen. Overhovedet ikke! Vi er jo netop i 2007 startet på et ungdomsudvekslings-program i samarbejde med vore søsterforeninger på St. Thomas og St. Croix. Desuden har vi været med til at formidle kontakt mellem Københavns Universitet og National Park på St. John. På vores medlemsmøde til februar vi I kunne høre meget mere om dette. Så støt ungdommen og mød op i Taastrup.

Disse formandsord er udtænkt den 25. december, mens jeg tog min morgen-svømmetur i de caribiske bølger. Mod øst var solen ved at stå op, og mod vest var en stor hvid fuld-måne ved at gå ned. I sådanne øjeblikke føler man sig evig ung!

På gensyn i 2008

Anne Walbom

Medlemsmøde i Taastrup

Fredag den 8. februar 2008 kl. 19:00

Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71, Taastrup.

Lige over for Taastrup station. Parkering bag Medborgerhuset.

Foredrag ved **Laura Thatt Jensen og Jonas Møller Pedersen:** **Historie og arkæologi i samspil** **- praktikanter på St. Jan.**

De vil i foredraget fortælle om, hvordan de som praktikanter for National Park Service og Københavns Universitet har arbejdet med historie og arkæologi i praksis. Deres primære pointe er, at dette samarbejde er svært, men meget givende inden for begge områder. Løbende vil de præsentere og inddrage deres „forskningsresultater“ for at eksemplificere dette. Området de har studeret er Lameshure på St. Jan fra kolonitiden til 1770'erne.

Der vil blive serveret **2 stk. smørrebrød pr. deltager** ved mødet.
Pris for deltagelse: **60 kr.** pr. deltager. Gæster er velkomne.

Tilmelding allersenest søndag den 3. februar 2008

E-mail til moedeudvalget@dwis.dk

- eller send nedenstående kupon til Medlemssekretariatet (Erik Marcussen)
- eller ring til enten Marianne Gall, tlf.: 38 86 10 69 eller til Medlemssekretariatet.

Brug stregen på næste side for at holde postvæsenets mindstemål.

Tilmelding til medlemsmødet **fredag den 8. februar 2008, kl. 19:00 i Taastrup.**

Antal deltagere: _____

Navn:

Telefon:

Sendes til Erik Marcussen - adresse på næste side.....

- har som navnet siger den helt individuelle rejse
som speciale, både for den enkelte og for grupper.
Og med det bedst tænkelige kontaktnet i det
tidligere Dansk Vestindien. Ring til

HEIDI CHRISTIANSEN

Lyngsø allé 3c - DK-2970 Hørsholm
Telefon +45 39 90 20 40 - Fax +45 39 90 20 80
(Reg. under rejsegarantifonden nr. 1026)

Porto
kr. 5,50

til

**Erik Marcussen
Græsager 302
2980 Kokkedal**

Mit møde med Victor Cornelins.

Af Ulla Martinsen.

I sommeren 1951 var jeg feriebarndom hos provst Moustgaard i Løgstør.

Baggrunden for dette ophold var, at provstens datter Bodil var fritidslærer (det hed det dengang) i det fritidshjem i Brønshøj, hvor jeg kom efter skoletid. Hvorfor Bodil syntes at jeg fortjente et ferieophold hos hendes forældre står hen i det uvisse, men afsted kom jeg.

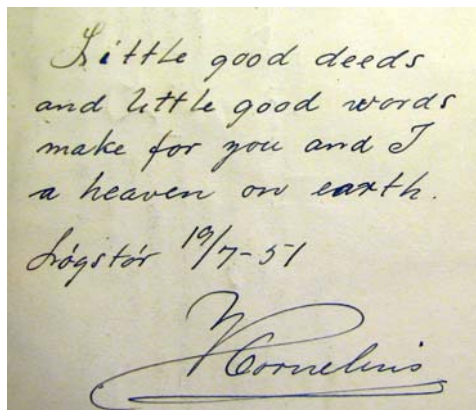
Jeg mødte meget tidligt op på hovedbaggården sammen med min mor. Udstyret med en stor seddel på maven, hvor bestemmelsesstedet stod, drog jeg sammen med rigtig mange andre børn afsted. Som jeg husker det, gik det meget hurtigt over Sjælland og måske også over Fyn, men op gennem Jylland stoppede toget ved alle stationer, så klokken var mellem 20:00 og 20:30 da jeg kom til Løgstør og blev modtaget af to mig helt ukendte personer.

Det var også der jeg for første gang oplevede, at der var nogen der bad bordbøn både før og efter måltidet. Jeg nåede desværre at tage for mig af retterne inden, men kun den første dag.

Præstegården var meget stor og der kom mange gæster i sommerens løb, og at jeg var der i hele sommerferien – dengang otte uger – fortæller også, at det var et meget åbent og gæstfrit hjem. Blandt de gæster der kom og boede på præstegården, var blandt andet Victor Cornelins, der i Løgstør Kirke skulle fortælle om sin

opvækst på St. Croix, og så vidt jeg husker spillede og sang han også.

Dengang havde de fleste piger en poesibog, men jeg havde ikke taget min med på ferie, så jeg fik Victor Cornelins til at skrive på et løst stykke papir der senere blev klistret ind i min poesibog. Jeg har altid syntes det var et meget smukt digt og har citeret det hver gang jeg fandt en anledning.

Ulla Martinsen.

Projekt DVS-Ungdoms-udveksling 2007.

Regnskabet for projektet er afsluttet 28. november 2007 og sendt til:
Kulturministeriets Administrationscenter
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

DVS takker for det tilskud der er ydet til projektet af **Kulturministeriets andel af tips- og lottomidlerne.**

Great St. James, 1,6 km sydøst for St. Thomas.

En plan om at opdele (udstykke) den næsten uberørte ø, Great St. James, i parceller, hvorpå man ønskede at bygge sneesvis af fashionable boliger, blev enstemmig nedstemt af St. Thomas kystzonebestyrelsesudvalg.

Christian Kjær fra Danmark, som ejer den 162 acre (tilnærmet lig med 65,6 km²) ø, af Great St. James, sammen med flere slægtninge, havde ansøgt om at få tilladelse til at opdele sin besiddelse i 53 lodder som skulle sælges for \$750,000 stykket (ca. 4,125 millioner).

Den økologisk rige ø, som er en del af et fredet område siden 1994, har længe været værdsat af sejlere, miljøforkæmpere, snorklere og fiskere.

Great St. James' bedst kendte attraktion er "Christmas Cove", et populært fortøjningssted for både turister og locale beboere. Adskillige udlejningsyachts og endags sejltursfirmaer kommer hver dag til bugten med besøgende som ønsker at snorkle og have picnic på stranden.

Bestyrelsesudvalgets bekymringer for miljøet omfattede spørgsmål om det ville

være bedre med en samlet bebyggelse frem for at sprede den over 53 lodder på øen, hvorved man ville minimere omfanget af erosion og bevare mere grønt område til det eksisterende dyreliv. Øen er opholdssted for Virgin Islands træboa som er et udrydningstruet dyr. Øen har også 6 saltsøer som "huser" land- og violinkropper og mindst 12 arter af fugle, samt en strand, som benyttes som yngleplads af den udrydningstruede grønne havskilpadde.

Nogle faglige grunde, bl.a. utilfredsstillende tilgang for beboerne og regeringens serviceagenturer, fik yderligere udvalget til at mene, at den foreslåede udstykning ikke ville opfylde maksimal udnyttelse. Øens eksisterende dok ville ikke være tilstrækkelig stor til hverken at håndtere tunge byggemaskiner og byggematerialer eller give ordentlig adgang for brandbiler i tilfælde af ildebrand.

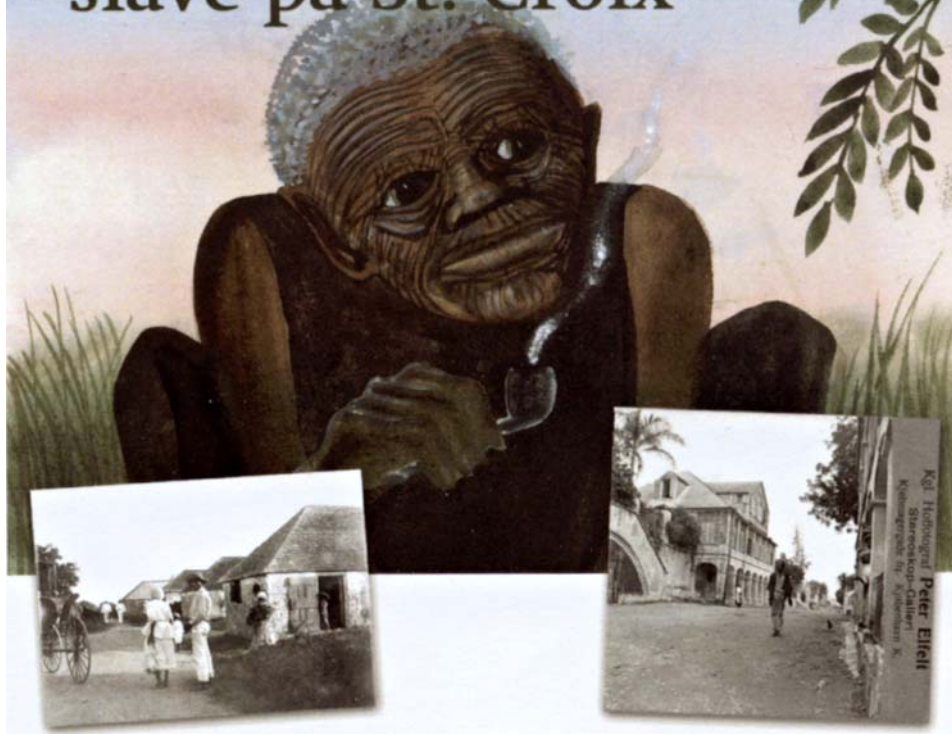
Yderligere har bygherren ikke leveret en vejplan til V.I.'s Teknisk Forvaltning, og han har ikke modtaget en godkendelse fra V.I.'s historiske fredningskontor. Godkendelsen hefra er nødvendig idet øen har adskillige betydningsfulde arkæologiske steder, bl.a. Great St. James landsby, nogle historiske ruiner bestående af 17 bygninger, en kilde, mure bygget af koraller og en begravesplads.

Yderligere er det påkrævet, at hver beboelse skal være forsynet med egen cisterne, spildevandssystem og egen strømgenerator. Om udstykningen ville være selvforsynende, mener man ikke var fuldt oplyst i ansøgningen. Derfor blev tilladelsen enstemmigt afslået af komiteen.

Finn Ferrall

Charlotte Amalie

- slave på St. Croix

Foredrag ved arkivleder Jens Benoni Willumsen, Nr. Lyndelse, Fyn.

Charlotte Amalie var født slave i 1753 og kom som husslave til at bo i Christiansted på St. Croix. Hun blev frigivet i 1793, efter at hun var blevet solgt på auktion til sin svigersøn for 200 rigsdaler. Amalie blev boende i Christiansted til sin død i 1856, 103 år gammel. Hendes børn og efterkommere blev efterhånden ret velhavende og opnåede gradvis en høj social status i det lokale samfund. Et barnebarn, Anna Heegaard, blev således generalguvernør Peter von Scholten's kulørte samleverske. Hvordan det gik for sig, vil en af Amalies efterkommere, Jens Benoni Willumsen, fortælle om.

Foredraget er baseret på både slægtsforskning og nedskrevne erindringer. Der vises billeder fra St. Croix, både gamle og nye.

Tid og sted: Klosterbakken 2, Odense, den 12. februar 2008 kl. 19:30 til ca. 21:00.

Billetter á kr. 25,- kan købes i Hovedbibliotekets Ekspedition, Odense Banegård Center og Historiens Hus, Klosterbakken 2, Odense **eller** via J.B. Willumsen, tlf. 65 90 18 12.

Et glædeligt gensyn og genhør med Jamesie.

Vi glædede os til festival 2007 med alle dens gensyn og nye oplevelser. Ved en tidligere festival havde vi nydt Jamesies musiceren og vi havde netop set et foreløbigt program for besøget på St. Croix, hvor Jamesie skulle optræde som noget af det første.

James Brewster (Jamesie, 79 år) og Henrik Lockhart.

Men glæden blev kort, for mens Jamesie spillede på solskinsøen, gik vi grundet vejrliget og deraf følgende flyaflysning rundt i kulden i New York. Finn iført 2 t-shirts, skjorte og habitjakke. Jeg selv iført nylonstrømper, tynde stumpebukser, halvlång silkenederdel, bluse med 3/4 ærmer og en tynd regnjakke. På fødderne havde jeg foruden nylonstrømper lånt et par af Finns sokker og mine egne Ecco-sandaler. Et ømt syn, som alle morede sig meget over og ikke den bedste påklædning i en vinterklædt by. Betingelserne var stort set ens for alle, der var ikke kalkuleret med unødigt indkøb af ny vintergarderobe, for vægten i kuffertene skulle holdes af hensyn til den videre færd. Lykken står den kække bi og vi er altid meget kække.

Da vi senere kom til St Thomas blev Henrik og Ellen Lockhart for første gang vores værter. Henrik er ansat som film/kameramand ved en TV-station og havde netop afsluttet et stort projekt i USA med en film om Jamesie. I et af vores pusterum fra det officielle program tog Henrik os med hjem til Jamesie for at lave en sidste aftale vedr. nogle musikoptagelser. Vi glædede os til at møde Jamesie og havde undervejs fået at vide at Jamesie havde været lidt utilfreds med noget af projektet. Han var temmelig fåmælt, da vi ankom til hans lille rækkehus, som lå ud til et stort åbent område med et kæmpe skyggefuldt træ, så vi holdt os lidt i baggrunden. Hans forhave bar tydeligt præg af, at her boede en flittig og kreativ mand. Der stod et arbejdsbord med værktøj og en ufuldendt ukulele lavet af en konservesdåse.

Henrik og Ellen havde en mahogniplade stående, som Jamesie ved lejlighed skulle lave til et sofabord og mange andre ufærdige ting lå rundt omkring tillige med græsslåmaskinen, som han plejede at slå den kæmpe fællesplæne med. Under samtalen med Henrik tøede han lidt op og vi blev præsenteret. Han beklagede på Henriks forespørgsel, at han ikke havde noget af sit træsløjld på lager, men vi kunne få lov at købe en fløjte lavet af et almindeligt rør. Den forærede Henrik os straks. Og så pludselig lyste manden op i et stort smil, da han fik besøg af 2 mænd. Den ene var skoleinspektøren for den nærliggende skole og den anden hans fætter Brownie, som også var medlem af orkesteret. De skulle sikre sig, at han ville springe ud af arbejdstøjet og rense neglene, så han var klar til skolekoncerten senere på dagen kl. 13.00.

Fætter Brownie, Henrik og Jamsie.

Inspektøren inviterede os til at besøge skolen og overvære koncerten og det lod vi os ikke sige 2 gange. Vi hilste af og fik fat på Eileen, Henriks datter, afkortede vort planlagte strandbesøg og frokost med hende og ankom alle forventningsfulde til koncerten. Vi blev modtaget personligt af inspektøren, som også introducerede os for nogle af lærerne. En af lærerne anviste os vore pladser og sørgede for et program. Hele gymnastiksalen var fyldt til bristepunktet og summede af forventningsfulde og glade børn. Inspektøren indledte med at byde velkommen og her fik vi et chok, for vi blev præsenteret ved navn for hele skolen og alle klappede, mens vi stod med sand mellem tærne og halv vådt tøj og hår. Nationalhymner blev afsunget og diverse andre formalia blev overstået inden koncerten indledtes af skoleorkester og sangkor. Derefter var der optræden af voksne folkedansere og bortset fra nogle få børn, som ganske enkelt var faldet i søvn, sad de fleste af de yngste og dansede med på stolene. De kunne simpelthen ikke holde sig i ro til musikken. Solister fra koret opførte det ”spil” vi senere så fremført på Transferday.

Sangkorets dirigent var ligeså fantastisk, som hun var afholdt. Med hele kroppen nærmest malede hun melodierne ind i

børnene. Når der var pause eller anden underholdning var nogle af de ikke medvirkende børn lige henne for at omfavne hende. Hun gav dem også virkelig musikforståelse, for da Brownie og Jamesie endelig indtog scenen i nystrøget blå Hawaïskjorte og stråhat var der ingen ende på begejstringen. De skiftedes til at fortælle historien bag sangene og forklare hvordan instrumenterne fungerede og på et tidspunkt dukkede også et 3. orkestermedlem op med sine trommer. Jamesie synger kun sine egne sange og børnene kendte de fleste af teksterne og sang med, så det var en fryd. Taget var på et tidspunkt næsten ved at lette af al den glade energi. Der var bare god dialog. Først blev drengene sat i gang med at synge, så pigerne, så blev nogle få udpeget til at komme op at danse på scenen. Andre af børnene fik derefter lov at komme på scenen og afprøve nogle af musikinstrumenterne, først under kyndig vejledning, for derefter selv at få lov at slå rytmen til næste nummer. Selvfølgelig kom drengene også frem i alle bandmedlemmerne og Jamesie og Co. nød det mindst lige så meget som børnene, hvilket naturligvis smittede af på musikken.

Efter koncerten blev vi inviteret ”backstage” i biblioteket til saftvand, fin kage og snak med band og lærerstab. Det blev en uforglemmelig dag. Senere på ugen så vi filmen om Jamesie ved Ritass Coll’s haveparty.

Tusind tak til vore venner på St. Croix, som havde gode intentioner, men måtte ærgre sig over vores udeblivelse fra deres koncert og tusind tak Henrik, fordi du er så god til at improvisere .

Anna Lykke Jensen

En gendarms erindringer om sit ophold i Vestindien

Del 4 - af Vibeke Maduro Tuxen.

Tanker ved den første Julefest I Vestindien - Det lithografiske Trykkerie - Jeg erhverver mig en god og trofast Ven.

Tiden henrandt for mig i Tilfredshed ved min Tjeneste og mit private Arbeide i den militaire Kaserne, og da man i mig snart opdagede en ædruelig og paapassende Mand med en :::: Opførsel, blev jeg snart vel set af mine ..... og fandt manganen en god Ven iblandt mine Kammerater, og snart kunde jeg see at det var ikke det Værste af være Soldat i Vestindien, naar man blot vilde holde sig Reglerne efterrettelig, være ædruelig og altid have for Øie, at man var Menneske, og godt kunde vedblive at føre sig som en saadan, om man end havde været saa uheldig at vælge sig et sexaarigt Ophold i Vestindien som Soldat, som man jo i Danmark altid har antaget for at være det laveste Trin i det meneskelige Samfund.

Julen, den kjere Juul stod nu for Døren. Dette var den første Juul jeg skulde tilbringe i Vestindien. Her var ingen Tilberedelser som i mit kjere gamle Danmark, til denne høitidelige Fest. Man saae ikke paa Torvet Juletræer eller Gjæs, som Julens Bebuder, eiheller Folks livlige Indkjøb Dagene forud for Helligaftenen. Kun blandt os Danske i Kasernen talte man om Julen, og vi slog os sammen i smaae Partier for ret gemytlig paa nordisk Viis at holde Juul. Nogle kjøbte sig en Høne, andre en Griis o.s.v. medens atter en anden kjøbte Pickles, Rødbeder og

Kartofler. Enhver gjorde sit Bedste til at skaffe et godt Bord, og Penge manglede ingen af os. Menagebestyreren gav til denne Aften til hver Mand en dobbelt snaps Rom ?), samt en Flaske Øl.

Den forventede Juleaften kom, og med den de veldækkede Borde med de hvide Duge, hvor der var Stativer og Flasker, decoreret med Blomster til Lystestager, hvorom var anbragt Stegefede, Talerkener, Flasker, og hvad der ellers hører til et dækket Bord her i dette Climat.

Om det just ei var som Julen i Hjemmet, saa følte vi dog aligevel at Julen var her, med idetmindste lidt af den vante Hyggelighed. Vi sad jo dog paa denne Aften ved de veldækkede Borde ligesom flere Familier, og i al Gemytlighed gik Flaskerne omkring. og Glassene saa man stadig fyldte med Cherry Cordial, Rom og Øl samt Rødvin og Skaaler blev drukket, Taler hørtes, og Skjemt og Latter ved alle Bordene, og det evindelige: „Glædelig Juul“ hørtes fra hver Mund. Underofficererne gik fra Bord til Bord og ønskede os glædelig Juul, og tog hver Mand i Haanden, og drak et Glas med os. Kasernechefen saae vi nu staae i Døren, og Alle som Een reiste sig strax op for at vise deres Cheff den tilbørlige Agtelse. Han traadte nu ind i den store Brandstue hvor vi var samlet og sagde: „Jeg ønsker Alle mine Soldater en glædelig Juul, og haaber at Aftenen vil vedblive at gaae ligesaa roligt hen som nu. Morer Eder nu godt. Menagebestyreren lader Compagniet underrette ved mig om at han vil give nogle Lam til Compagniets Middag. Lad nu eders Juleaften ikke blive for larmende.“ Efter hans Bortgang fortsattes Aftenens Glæde og efter at Bordene var afdækket morede vi os med Spil og Leeg, medens

Nogle gik ned i den af Fuldmånen klart oplyste Have, hvor vi sang Fædrelands-sange. Denne Have var min sædvanlige Yndlingsplads, thi her kunde jeg i mere Eensomhed lade mine Tanker have frit Spillerum. Ogsaa denne Aften søgte jeg mig snart en ensom Plet, for i den herlige Maaneskinsaften at ofre en lønlig Tanke til mine kjære Sødskende i Hjemmet. Her i Guds frie Natuur, alene med mig selv og min Gud, med den venlige lyse Maane over mit Hoved, følte jeg mig i en høitidelig opløftet Stemning, og glemte snart mine Kammerater der sang og passiarede i den anden Ende af Haven. Jeg saae i mine Tanker Hjemmet med de Kjære midt i deres Juleglæde.

Jeg var jo endnu et ungt Meneske, og med mine gode Forsætter, kunde jeg jo endnu bane mig en god Fremtid; men jeg indsaae fuldstændig, at den Bane jeg nu havde betraadt, ei var den rette. Skulde jeg maaske her iblandt disse mange forskjellige slags Menesker, i hvis Kreds jeg nu befandt mig, blive som mange af dem, en Tilbæder af den afskyelige Rumflaske, eller vilde den gule Feber gjøre Ende paa mit Liv? I begge Tilfælde vilde jeg være tabt for Hjemmet, mit kjære Hjem, og mine faa Kjære, jeg der havde efterladt. Nei! jeg vilde bestandig have for Øie, at hævede min Ære som et vordende nyttigt Menneske for Samfundet, og ikke forfalde til en vanærende Last, og vilde Climatet skaane mig, da kunde der jo endnu være Haab om, endnu engang at kunne samles i mit Hjem, med dem der laae mit Hjerte saa nær.

Næste Dag skulde der, som altid paa Søn- og Helligdage, en Commando paa 12 Mand, en Underofficer og en Hornblæser, i Kirke, foruden Alle som ellers

frivillig vilde gaae med. Denne Morgen var vi henved 30 Militairer i Kirken. Vi havde dengang en meget yndet Præst ved Navn Ussing, som senere har faaet Kald hjemme i Danmark. Han holdt en særdeles smuk Tale i Dagens Anledning, som særlig, vistnok gik de fleste af os nær til Hjertet, os der var adskilt fra Slægt og Venner, og den smukke Julesalme: „Et Barn er født i Betlehem“ lød meget høitideligt, fra Unges og Gamles Læber, og var ligesom en kjærlig Julehilsen fra vort Moderland Danmark.

Den samme Sergent (Lampe) som gav os Nummer ved vor Ankomst hertil, havde fattet en særlig Velvillie for mig, og han kom en Dag til mig, og sagde paa sit halvtydske Sprog: „Du Hundrede og Syv! Jeg ser at Du daglig sidder saa taalmodig ved dine Sysler, har Du Lyst til at være Oppasser, saa kan Du gaa ned og tale med Leutenant Boye.“ Leutenanten tog mig til Oppasser, og jeg fandt mig godt i denne Bestilling. Familien bestod af ham selv, Kone og et lille Barn. Jeg fik et stort Værelse med et lille stykke Have til, til min egen Disposition, og følte mig snart som hjemme i disse Forhold, og man var god imod mig, men havde meget at bestille, og kun en lille Løn. Leutenant Boye var Adjutant hos Gouverneur Schlegel, og var for et Aarstid siden bleven gift med en Adoptivdatter af Toldforvalteren paa Vestenden, Justitsraad Rahr. Deres Spise fik de fra Byen, men der var dog saameget at vi alle, Ammen iberegnet, fik Noget, om end ei ret meget. Leutenanten var en hjertens god Mand, men lidt hidsig, som dog kun var for et Øieblik.

Jeg var Oppasser i otte Maaneder, og havde sansynligviis bleven der en lang

Tid, men da blev Øernes Colonialraad aabnet; og jeg blev nu f Gouvernementet udcommanderet til det lithografiske Trykkerie, for der at udføre Trykningen af Raadets Forhandlinger, og maatte selvfølgelig opgive min Oppasserbestilling.

Jeg kom til at arbejde med to Mand, som var Militair ligesom jeg selv var. De havde i længere Tid været som Hjelpere her. Jeg blev strax ansat som Formand, da jeg var den eneste der egentlighavde lært denne Bestilling i Hjemmet. jeg havde nu i alt 24 Cents for Trykningsarbeidet, 11 Cents i Lønning, 1 1/3 Cent i UnderMunderingsgodtgjøgelse, 1 pund Brød og Middagspise hver dag, samt fri for all Tjeneste i den Tid der var Arbeide paa Trykkeriet. Trykkeriet var i Gouvernementshuset, og stod særlig under Control af Expeditionssecretair Hattensen. Alt Arbeide var udelukkende Authografi.

Min første Hjelper var en Mand der allerede havde været i Vestindien i 3 Aar, egentlig en faliteret Slagtermester fra Kjøbenhavn ved Navn Viff. Han blev senere Commandersergent paa Cavaleriestationen „Kingshill“. Nu er han Toldcontrolleur i Frederiksted, paa Vestenden af St. Croix. Min anden Hjelper sleb Steen, og udførte forskjellige Arbeider i Trykkeriet. Han var en ældre Mand og havde tjent som Soldat her i elleve Aar. Skikkelige Menesker vare de begge to, og vi udførte vort Arbeide saa godt ved dette Colonialraad, at da det var sluttet, fik vi af Gouvernementet et extra Gratiale af 10 Dollars hver, som en lille Opmuntring.

Vi havde meget Arbeide, ofte til Kl. 12 à 2 om Natten, men Gouverneuren var en Mand der skjønnede paa vor Fliid, og vi har aldrig arbeidet nogen Aften uden at

Gouverneuren har sendt os Aftenspise ned i Trykkeriet, ofte flere Retter, naar han havde Selskab, altid ledsaget af en Karaffel Brandy, og som oftest Thee derefter. Gouverneuren kom ofte ned til os men aldrig som Befalende men aldeles privat, selv Fru Gouverneurinden har vi havt den ære at vise vort Arbeide i Trykkeriet, og hun var saa forekommende at rose vor Fliid. Hun kom netop fra Kirke med Gouverneuren, og da hun hørte at vi arbeidede denne Søndag, fik hun Lyst til at see Trykkeriet i sin Virksomhed.

Efter fem Maaneder forløb var vi færdig med Colonialraadsforhandlingerne, og havde nu kun lidt Arbeide af og til i dette Aar, men hvert Aar aabnedes atter Colonialraadet paany. Efter endt Arbeide blev vi altid tilbagecommanderet til Tjeneste i Kasernen, og min Fritid der benyttede jeg altid som Skrædder, da jeg herved havde endeel extra Fortjeneste. Til at være Oppasser paany fandt jeg dog ingen videre Lyst til mere, da jeg med Synaalen kunde tjene meget mere, og var mere uafhængig herved.

I de første tre Aar varierede min Tjeneste mellem Commisvagt, Ordonantz hos Gouverneuren, og i Sygdomstilfælde Tjeneste som Underofficeersaspirant, og paa Trykkeriet.

Der var en Hornblæser og Cornetist ved Musikken, ved Navn Mortensen, som jeg lærte at kjende som en brav og vel begavet Kamerat, og som jeg sluttede mig nærmere til, og som jeg aldrig har havt Grund til at angre, og som fuldtroe har opfyldt sin Pligt som Kamerat, og ogsaa alle de Forhold som Tiden senere har ført os sammen i. Han sad og syede Kaskjetter for Companiet, Da han sad

ligesaa stadig ved Arbeidet som jeg selv, blev vi snart enige om at holde hinanden med Selskab, og herved lærte ham at kjende for at besidde en brav Carakteer. Han havde som Barn været i Huset hos Kaskjetmager Lauritz Pacht i Myntergade, og her havde han seet saa meget af Professionen, at han her i Vestindien kunne drage Nytte heraf. Han var opdraget paa Opfostringshuset i Kjøbenhavn, efter Confirmationen kom han i Lære hos Handskemager Larsen paa Kjøbmagergade, og stod sine Læreaar godt igjennem, hvorefter han blev Soldat hjemme; men senere af ubekjendte Grunde lod sig hverve til vestindisk Soldat, og ankom hertil i Aaret 1856.

Mortensen og jeg sad trolig og arbejdede sammen. Han ved Kaskjetter, og jeg ved Skjortesyening, som jeg havde erhvervet mig en god Øvelse i. I et par Aar arbejdede vi i Fælleskab som gode Kammerater, og kom der engang en lille Uenighed, varede den aldrig længere end 5 Minutter. Jeg købte hele stykker Schjerting og syede ny Skjorter af det til 1 Doll pr. St. og kunde derved daglig have et rigeligt Udkomme, og havde mange Manchetskjorter paa Bestilling. Senere lagde jeg mig ogsaa efter Kaskjetsyningen og der var nok af dette til os begge, og senere, da Mortensen reiste hjem efter de 6 Aar var omme, overtog jeg denne Bestilling og befattede mig væsentligt med det alene og havde meget hermed t gjøre.

Efter Mortensens Bortreise havde jeg ingen ret fortrolig Ven, og jeg savnede ham meget, thi ingen kunne forstaae at omgaaes mig saa godt som ham, vi var som Brødre, og det gode Forhold som fandt sted imellem os her i Vestindien, var vel egentlig det, der senere gav Anledning til

vor Familieforbindelse, som jeg længere hen vil berøre. Ved at nedskrive dette, opdukker mange kjere Erindringer, fra den for mig saa lykkelige Tid, da vi delte baade Godt og Ondt sammen, og var mine Penge faa engang imellem, var Mortensen altid beredvillig med at aabne sin Pung for mig og var bestandig den hjulpsomme Kammerat hvor det gjordes fornødent.

Vibeke Maduro Tuxen

Artiklen fortsætter i næste blad.

Dansk Vestindisk Selskab siger mange tak for ovenstående gamle emblemer, som foreningen har modtaget af Rita Korst, som er ved at flytte til udlandet og i den anledning har ryttet op og fundet disse flotte emblemer, som hun har doneret til foreningen.

Samlingen består af 2 hjerter med nål, 2 DVS-manchetknapper, 2 FDV-emblemer med nål og 1 emblem med V.I.-flaget, også med nål. **TAK**

Finn Ferrall

Rejsen til paradis

3. og sidste del

Af Rie Kjær Christensen.

Om aftenen skulle vi se Harry Potter og Fønixordenen i biografen. Tirsdag gik som sagt med at hjælpe til i 4-H skoleprojektet, hvor vi lavede både bananafritter og mangois! Jeg ved ikke, hvem der syntes det var sjovest, børnene eller jeg,

I skole med børn

men der var ingen tvivl om, at både AK og jeg selv havde en rigtig god dag. Ikke mindst fordi man ikke får så god og varm en velkomst af andre end børn! Alt godt har jo desværre en ende, men det giver også plads til nye oplevelser, og klokken 8 tog vi båden ud til The Protestant Cay, for at prøve deres barbecue og se deres underholdning. Selvfølgelig bliver jeg, der ikke har en rytmisk sans i kroppen når det gælder dans, valgt til at danse og være med i limbo konkurrencen. Den sidstnævnte gik dog temmelig godt, jeg blev i hvert fald valgt blandt de bedste, som måtte få en gratis drink i baren. Og der blev ikke sparret på rommen bare fordi den var gratis!!

Onsdag var desværre den sidste dag sammen med Whitney, men det blev den

skam ikke dårlig af! Vi kørte til Christiansted for at blive hentet klokken 9 af „tan-tan tour“ gutterne, der tog os og 6 andre

På tan tan tour

turister med på en jeeptur – offroad, i deres ”regnskov”. Dette kan nok karakteriseres som den sjoveste dag på hele turen. Aldrig har jeg prøvet noget lignende. At sidde bag i en åben jeep gennem et så groft terræn, med usandsynligt sjove bumpede grusveje, kan ikke sammenlignes med noget andet. Det var en meget spændende tur, hvor vi først blev kørt op til forskellige udsigtsposter, sådan at vi kunne tage billeder, og få lidt kulturelt viden om forskellige steder på øen. Derefter kørte vi ind til en gammel mølle og fik fortalt, hvordan den havde virket i gamle dage, og at der fandtes 3 forskellige slags møller på øen. Derefter gik turen til en stenstrand, hvor naturen havde formet sit egen lille badekar inde i klipperne. Her badede vi, og skulle for første gang på turen passe meget på søpindsvin, da de var over det hele her! På vej tilbage gik turen hen til den øldrikkende gris, hvor det nu var AK’s tur til at fodre den! Lige ved siden af kunne vi derefter gå hen og se en lille minizoo med lokale dyr, mens vi nød en frugtsmoothie med alle de lokale frugter. Da vi havde fået kigget færdigt var turen desværre slut og

vi kørte tilbage mod Christiansted, kun 2½ time senere end planlagt, man skal ikke sige, at de ikke var villige til at stoppe et par ekstra gange, da vi spurgte om det! Da vi kom tilbage til Whitney's hus var der kamp om badeværelset for at komme først! Vi var fuldstændig udmattede, og ville gerne være friske til en kort shoppingtur i Sunny Isle, og Sarahs fødselsdag om aftenen, der blev holdt sammen med nogen af Whitney's venner, der kom forbi til hamburgere og kæmpe chokoladecake!

Torsdag morgen var det tid til at sige farvel, da vi begge skulle med den lille flyver tilbage til St. Thomas. Her skulle vi tilbringe de sidste dage sammen med Judy i hendes pæne store hus. Vi startede opholdet med en rundtur på øen og en dejlig kold milkshake, som vi nød mens Judy forsikrede mig om, at havnen altså lå dernede og at den var meget pæn, og kunne ses fra udsigtsposten, når det ikke regnede så meget! Jeg fik mulighed for at se hun havde ret, da vi om aftenen skulle til middag på en fin restaurant med udsigt over havnen. Da det blev meget tidligt mørkt, havde jeg god mulighed for at nyde udsigten under hele middagen, hvor jeg for første gang også mødte Amaré. Fredag blev tilbragt med hygge og pleje af os selv først på dagen, da Judy tog os med til en salon, hvor vi alle fik både manicure og pedicure. Eftermiddagen blev tilbragt i øens Yachtclub, hvor vi fik lov at komme med ud på hver vores båd i en kapsejlad, jeg må sige jeg blev helt god til at takke til sidst, hvor min største og vigtigste opgave var, at fungere som menneskelig ballast☺. Det var en sjov eftermiddag, hvor vi fik prøvet noget, jeg ikke havde regnet med at prøve på sådan en tur. Dette

var også samtaleemnet om aftenen, da vi spiste på Duffy's Hamburgers sammen med Judy, som dog brugte det meste af middagen på at gemme sit nummer på hendes egen mobil så vi kunne få fat i hende om aftenen, når vi skulle hjem fra en natklub. På trods af hendes store anstrengelser for at få det til at virke, skulle hun nok have taget imod hjælp fra os. Om aftenen da vi skulle hjem, viste det sig nemlig at nummeret IKKE var gemt under Phones Owner!! Vi kom da heldigvis hjem takket være en af dem vi havde mødt tidligere i Yachtclubben.

Sejlholdet

Lørdag ankom Whitney fra St. Croix og efter at AK havde sikret sig en udgave af Harry Potter 7, der udkom den dag, tog vi ud for at spise frokost i Yachtclubben. Judy fik chancen til at sige mange tak til Tery for at køre os hjem, og efterfølgende gik turen til stranden, hvor vi sad som ægte strandnymfer med vores egen køleboks med vand og cola. På en svømmetur mødte vi en dansker lidt ældre end os, som boede på øen og arbejdede for et svensk smykkefirma. Hende og hendes lokale kæreste inviterede os på en kold øl, og resten af strandturen gik med at tale med hende. Det viste sig, at hun kendte både nogen fra min familie, og havde venner, der boede på samme vej i Dan-

mark som AK! Det var ret vildt at finde ud af, at verden er så lille. Da dette var vores sidste aften, blev den tilbragt hos Judy med at spise rigtig gode spareribs, og inden vi gik i seng, prøvede vi at få styr på både indhold og vægt i vores kufferter. Tidligt næste morgen stod vi i lufthavnen og sagde farvel til Judy. Det var mærkeligt at kigge ud over øen og tænke på, at vi om 36 timer ville stå på jorden i Danmark og sige hej til vores familier, uden at vide hvornår vi ville få de dejlige øer at se igen.

Rejsen til paradys blev langt mere end blot en paradysrejse, det blev en rejse, hvor jeg fik knyttet nye venskaber, både til den anden danske pige, der var af sted på samme vilkår som mig, men så sandelig også venskaber som jeg aldrig ville have dannet på en charterrejse til 'US Virgin Islands', nemlig venskaber med to lokale piger fra øerne, hvoraf den ene husede både Anne Katrine og mig, hun sørgede for at vi fik oplevet noget som kun jævnaldrene kunne finde på at vise os, og hun sikrede sig at vi ikke havde tid til at kede os! Den samme pige boede hos mig i 5 dage. I de 5 dage oplevede jeg selv Danmark på en helt anden måde, end jeg nogensinde har gjort før. Det at skulle fortælle om de ting jeg ser hver dag, til en som måske kun kommer til at se netop det én enkelt gang i sit liv, fik mig til selv at opleve dem på en anden måde, og ikke bare se på dem som en del af min egen hverdag i lille Danmark.

Rie Kjær Christensen.

Slaverne får stemmer.

Af **Bernhard Michael Bierlich**, mag. scient, PhD, EU Programforsker, Rigsarkivet.

Slavehandlen, Kolonialismen og den Afrikanske Faktor

Denne artikel bygger på mit Galathea 3-Projekt i 2006-2007. Projektet var nyskabende og benyttede en virkningsfuld analytisk blanding af antropologiske og historiske metoder og erkendelser i en undersøgelse af forholdet mellem afrikansk slavemedicin og dansk kolonialmedicin og -kirurgi i det tidligere Dansk Vestindien – se også www.galathea3.dk/dk/Menu/Forskning/Healers%2c+Slaves+and+Surgeons

I Vestindien havde indflydelsen fra afrikanske helbredelsesformer en central plads, og man opfordres derfor til - når man beskæftiger sig med de vestindiske slaver - altid at være parat til at begive sig ud på en returrejse til Afrika for at finde mange af forklaringerne. Den vestlige/danske koloniale vinkel (dvs. de gängse kilder om Vestindien) indeholder ikke alle svarene. For at afdække slaverens undervurderede perspektiv og skrive historien om mødet mellem Europa og Afrika og sygdomsbehandling ud fra deres synsvinkel, anvendte projektet ikke alene historiens, men også antropologiens nutidige metoder, idet der både henvises til og gjordes brug af kilder fra det 18. og 19. århundrede samt helt nutidigt materiale i form af interviews med vestindiske *weed women* - en slags kloge koner og direkte efterkommere af slaver med en stor overleveret viden om helbredelse med planter. Ved deres mellemkomst er vi

i stand til at fuldføre cirklen, idet vi med dem kan tage tilbage til slavetiden (17.-19. århundrede) på de vestindiske øer og også foretage rejsen tilbage til Afrika, det kontinent, som de vestindiske slaver kom fra.

Kort over den danske trekantshandel (København-Afrika-Vestindien og retur til København).

Feltarbejde på US Virgin Islands

Jeg opholdt mig på US Virgin Islands fra den 4. til 18. marts 2007. I denne relativt korte periode var jeg, på baggrund af gode lokale kontakter og et stort forarbejde på især Rigsarkivet og Det Kongelige Bibliotek samt Botanisk Museum i København, i stand til - op til flere gange - at interviewe Veronica Gordon, nok en af øernes mest markante *weed women*. Parallelt hermed havde jeg flere samtaler med den lokale økolog Olasse Davis, som er ansat ved University of the Virgin Islands. Han viste mig desuden - i forbindelse med en ekskursion til et område ikke langt fra Universitetet - en række af øernes almindelige helbredende planter,

buske og træer. Min kontakt med Olasse Davis blev udvidet med et længere møde og præsentation af mit projekt ved *Extension Service* på University of the Virgin Islands. Diverse kontakter kom i stand, især med leder af *Extension Service*, Kwame Boateng. Min forskning på øerne blev afsluttet med en rundbordsdiskussion på VÆDDEREN (Galathea 3 ekspeditionsskibet) den 17. marts med mine lokale samarbejdspartnere Toni Thomas og Carlos Robles, ligeledes fra University of the Virgin Islands.

Veronica Gordon med sine smykker
Foto: Bernhard Bierlich

Heksekunst eller Plantemedicin?

Projektet, som tog udgangspunkt i den danske trekantshandel med slaver, undersøgte forskellige kilder for at beskrive den 'afrikanske faktor'. Efter at have stu-

deret de danske læger på øerne i det 18.-19. århundrede og deres journaler gjaldt det om at forstå frygten for slaverne og deres angiveligt onde hensigter og hekseri, kendt som *obeah*. Denne frygt kommer tydeligt til udtryk i de såkaldte kriminal- og politiretsprotokoller for øerne, som findes på Rigsarkivet i København. For at sætte denne totalt overdrevne frygt for hekseri (primært plantageejernes frygt for deres dårligt ernærede og behandlede slaver) i rette perspektiv, undersøgte projektet den ganske oversete plantebaserede helbredelse med forskellige urter og planteafkog ved slavernes egne 'læger'. Disse livsvigtige initiativer vedrørende den almindelige, daglige men langtfra lige gyldige sygdomsbyrde bestående af sår, infektioner (bl.a. tetanusinfektioner i forbindelse med fødsler), feber, vejrtræknings- og lungeproblemer, fordøjelsesgener, hudsygdomme etc. kommer til at stå som afgørende. I den forbindelse undersøgte projektet bl.a. diskussioner af tetanusinfektioner hos slavekvinder i forbindelse med fødsler ved franskmændene Dazille, som fungerede som læge på øen St. Domingue - det nuværende Haiti - i den anden halvdel af det 18. århundrede. Det moderne og interessante studie og ph.d.-afhandlingen *For Slavernes Sundhed: sygdom, sundhed og kolonialadministrationens sundhedspolitik blandt plantageslaverne på St. Croix, Dansk Vestindien, 1803-1848* fra 2006 ved den danske historiker Niklas Thode Jensen blev også inddraget i undersøgelsen.

Fra Guldkysten til Vestindien

Galathea 3-projektet fortsatte undersøgelserne af den vigtige samling af helbre-

dende planter, indsamlet af de danske videnskabsmænd Peter Thonning og Paul Isert, der opholdt sig i Vestafrika i tiden 1783-1803. Samlingen befinder sig på Botanisk Museum i København, og planterne er blevet fotograferet. Botanikeren Edward Ayensu har nemlig påvist, at der er en klar overensstemmelse mellem en række af de medicinske planter, der findes i det tropiske Afrika og dem, der findes i et andet tropisk område - på den anden side af Atlanterhavet, i Vestindien. De blev anvendt af slaverne, som bl.a. bragte dem med som frø i deres hår, da de blev tvangsforflyttet til Vestindien fra deres hjemland i Afrika. Således er nogle af de planter, især de lavere vækster, der vokser i Vestindien, uden tvivl indført fra Afrika. At der er forgået en spredning over Atlanten kan ikke undre os, idet dette er en del af den proces, der kendes som '*Kulturens Veje*', grundlaget for enhver form for kultur, vestlig og ikke-vestlig.

Galathea 3-ekspeditionen, St. Thomas, Vestindien, den 16. marts 2007
Foto: Bernhard Bierlich

Vi kan på denne baggrund afslutte vores rejse tilbage til Afrika og konkludere, at brugen af urtemedicin og sammenhængen mellem Afrika og Vestindien har mere

på sig end som så. Hvad de skrevne danske kilder fortier, er at slaverne på ingen måde *blot* var *passive* ofre for det brutale plantagesystem. Når vi betænker spredningen og brugen af planter, gøres slaverne til aktive personer, ansvarlige for deres egen sygdomsbehandling. Dermed gives slaverne den ”stemme” tilbage, som de er blevet berøvet i de europæiske skriftlige kilder.

Plantemedicin i Vestindien

Til billedet af Vestindien hører, at den medicinske viden ikke er samlet i standard eller gængse forklaringsmodeller og relaterede behandlinger. Der er dog en vis generel enighed om forskellige planters helbredende funktioner i forhold til f. eks. at lindre smerter (JUMBEE PUMPKIN, *momordica charantia*), styrke kroppen (MAUBI BARK, *Colubrina elliptica*) og at løvet fra LIGNUM VITAE (*Guaiacum officinale*) kan bruges i behandlingen af en forkølelse. Derudover er den medicinske viden, ligesom i Afrika, spredt på mange hænder. I det vestindiske tilfælde er viden og kunnen om helbredelse med planter gået i arv fra generation til generation og i et utal af familier. Til billedet hører også, at den vestindiske kultur er meget blandet og har ganske mange lag, der både stammer fra det indianske Vestindien før Columbus ankomst i 1492, fra de omkringliggende øer i Vestindien, fra Mellem- og Sydamerika og ikke mindst fra Afrika. Hvad der ’i tidernes morgen’ (17.-18. århundrede) antageligt var en rimelig homogen befolkning i Dansk Vestindien, bestående af europæiske plantageejere og afrikanske slaver, ændrede sig hurtigt. Allerede mens slaveriet stadig eksisterede foregik der nemlig en stor ud-

veksling og import af slaver fra omkringliggende vestindiske områder, og således var der allerede dengang tale om en heterogen befolkning. Derudover kan man i dag tale om en sand multietnisk befolkning på de forskellige øer i Vestindien, der har bosat sig det ene eller andet sted i dens søgen efter arbejde. Derfor har kun cirka en femtedel af befolkningen i det tidligere Dansk Vestindien, de nuværende US Virgin Islands, dybe rødder på øerne, således at de kan føre slægten flere generationer tilbage på stedet. Når man beskæftiger sig med plantemedicin og ønsker at begive sig ud på en ’returrejse’ for at spore den ’afrikanske faktor’, må man således nøje skelne mellem periode og etnisk gruppe, idet hver indvandrede gruppe har medbragt sin egen viden og tilgange, også vedrørende planter.

Toni Thomas (tv.) og Carlos Robles med Bernhard Bierlich (forgrunden), Polfoto.

Formidling

Fra et formidlingsperspektiv tegnede projektet sig for en række fine resultater. Udover omtale af projektet i landets netaviser – se f.eks. <http://web.politiken.dk/VisArtikel.iasp?PageID=491017> - har projektet sammen med historielærer Peder Wiben søgt at formidle sine resul-

tater og visioner i form af et webbaseret tværfagligt undervisningsmateriale for historie-, geografi-, biologi-, dansk- og engelskundervisningen i gymnasiet.

Disse er tilgængelige på http://galathea3.emu.dk/kultur_historie/slaverogmedicin.html. Dette site har dannet udgangspunkt for en livlig diskussion blandt franske undervisere, som er meget optaget af spørgsmålet om integrering af forskningen i undervisningen.

Derudover er en dokumentarfilm om emnet på tale med en af Galathea 3-ekspeditionens mediepartnere og DR samt eventuelt også *Discovery*-kanalen. Endelig har Galathea 3-projektet også ført til en deltagelse i et nyt multidisciplinært EU-program om slavehandlen, slaveriet, historie og identitet. Så selvom Galathea projektet var et mindre humanistisk projekt, har det både opnået meget spændende forskningsresultater, og samtidig, hvad der er en vigtig grundtanke bag selve Galathea 3-ekspeditionen, er det blevet formidlet, og der er skabt fint, nyskabende og stimulerende undervisningsmateriale.

Projektet har på afgørende måde bidraget med materiale til at virkeliggøre ambitionen om at skrive en NY KOLONIHISTORIE, som forsøger at se forholdet mellem 'os' (europæerne) og 'dem' (de koloniserede befolkninger, herunder slaverne) ud fra deres perspektiv. Endelig har Museum Tusulanums Forlag på Københavns Universitet vist sig meget interesseret i at udgive en bog, som forbinder antropologi og historie på en stimulerende måde. Manuskriptet med titlen *Configuring the 'other': Medical Practices and Africans in the Danish Slave Trade and the Danish West Indies – Colonial History from*

the perspective of the enslaved - A NEW AND DIFFERENT COLONIAL HISTORY, er under udarbejdelse og forventes færdigt til næste sommer.

Det Kulturelle og Koloniale Møder

Ved at lade slaverne og deres afrikanske kulturer og baggrund - og ikke-vestlige kulturer i det hele taget - fremstå som afgørende i spillet mellem Europa/Danmark og Afrika/det anderledes forsøger jeg at anlægge et nyskabende, stimulerende og kritisk perspektiv. Ved at kombinere antropologiske og historiske indsigter bliver det muligt at bidrage med ny viden og en kritisk og klar forståelse af det kulturelle og koloniale møde.

Når der her fokuseres på slaverne og deres kulturer, er det for at understrege, at det 'afrikanske', dvs. 'anderledes' (ikke-europæiske), må have en fuldt ligeværdig plads i vores fremstilling af det ene eller andet aspekt af den koloniale historie, som altid, hvad enten den udspiller sig i det Indiske Ocean (tropekolonierne Tranquebar og Nicobarerne), i Vestafrika (Guldkysten) eller i Dansk Vestindien - eller i vores tidligere 'kolde' kolonier i Grønland og på Færøerne - vil være et møde mellem en vestlig og en ikke-vestlig kultur. Dette fokus er spændende og nyt.

Bernhard Bierlich er socialantropolog, mag. scient., med en PhD fra Cambridge University og forhenværende Galathea 3 forsker ved Københavns Universitet og for tiden EU programforsker på Rigsarkivet. Som antropolog har han en særlig interesse i medicinske, koloniale og historiske sammenhænge, især forholdet mellem Afrika og Vestindien.

Den vestindiske historie- kavalkade.

Christen Prams breve fra Dansk Vestindien 1820-1821

I serien af artikler om personer i Dansk Vestindien skal vi denne gang høre om digteren og embedsmanden **Christen Pram**. Han var født i Norge i 1756, men

Christen Pram, født 1756, død 1821, toldforvalter på St. Thomas 1820-1821.

kom allerede som barn til Danmark, hvor han siden blev student og studerede nogle år, inden han i 1781 blev ansat i Økonomi- og Kommercekollegiet. Han var meget kulturelt interesseret og skrev selv adskillige skønlitterære arbejder, som opnåede et vist ry i samtiden; men mest kendt i eftertiden blev hans for-

tjenstfulde indsats som redaktør 1785-1793 af tidens toneangivende frisindede tidsskrift, *Minerva*. Prams ægteskab var ulykkeligt, og hans privatøkonomi var mildest talt dårlig.

Derfor rejste han til Dansk Vestindien for at overtage det indbringende embede som toldforvalter i Charlotte Amalie på Sankt Thomas. Til afskedsfesten i København i april 1820 skrev Grundtvig den kendte sang ”Langt højere bjerge så vide på jord”.

I en række velskrevne og interessante breve fra årene 1820-1821 har den aldrende og svagelige Christen Pram beskrevet dagliglivet i kolonien og især den voldsomt irriterende tropehede.

Nedenstående uddrag af brevene er gengivet i original bogstavering, men tegnsætningen og brugen af store begyndelsesbogstaver er moderniseret. Desuden er indsat enkelte forklarende noter.

D. 1ste juli¹ er jeg indsat i min post som virkelig toldforvalter paa St. Thomas. Commandanten her, en ung major v. Scholten,² var bortrejst nogle dage just den dag, jeg kom. [...]

Det hus, jeg skal beboe, ligger paa skraaningen af den bakke, paa hvilken byen er anlagt, saa højt over byens lavere deel som omtrent fladen af Runde Taarn over Kjøbmagergade. Der er altsaa en fortryllende udsigt over byen, øer og halvøer, som omringe den, alleer af palmer, kokus og tamarindetræer op ad siderne af det høje fjeld, hvoraf øen bestaaer, derimellem sukkerplantager og lyststeder med større og mindre haver paa hældningerne, der og for en deel bestaae af skove og krat.

Alt vilde her, hvad den physiske natur angaaer, være paradisisk, dersom ikke den hede var, som især paa denne aarstid er nærvædet utaalelig. Heden er her vel kun 25 grader,³ altsaa dog et par grader højere end den største hos os; men selv om natten er den nu 22 til 23 grader, altsaa intet afkjølet i den saa lumre nat. Man maa skifte linned og klæder 3-4 gange og oftere om dagen, og imellem staae op midt om natten for at faae nyt paa. [...]

St. Croix, ogsaa for en del St. Thomas, er fordelt i avlsgaarde, plantager kaldet, der ligge hinanden saa nær som bøndergaardene paa Gjentofte mark. Vaaningshusene, der for det meste ligne hinanden, have almindeligen et net, landligt, ingenlunde pralende udseende. Sukkeravlens huse ere slet ikke anseeligere end vore bønders udhuse. Markarbejderne (negrene) boe for det meste i en klynge af hytter vore smaae huusmandshuse ikke ulige; men for det meste ligge disse hytter skjulte i en lund af tamarind- og andre træer. Ved hver plantage er en vejrmølle, til saftens udpresning af sukkerrørene, som, naar de ere i gang, give det hele et meget livligt udseende. [...]

Af de mennesker, man møder, som ikke ere arbejdere eller negre, seer man næsten ingen saaledes, som man hos os vilde kalde stadset eller elegant; men begge kjøn (dog mandfolkenes sorte klædes-kjoler fraregnede) i de reneste linnedelegance, da alle næsten uden undtagelse – endog haandværkere og deres arbejdere – hver dag iføre sig rent linned, i det mindste ingen smuds lade see. Selv negerne, det er negerslaverne – naar de netop ej gaa i jordarbejde, da de have meget lidt paa, ej stort andet end en ofte meget utilstrækkelig che-

mise – have for det meste rent linned, om og kun linnede pjalter, men blegte og skinnende. [...] Yderst sjelden seer man noget præg af elendighed eller lidelser og vel aldrig noget, der ligner det kryberie eller den nederdrægtighed, som desværre er det udvortes hovedtræk i vor lavere almueklasse. Den hurtigt aldrende slave kommer stedse for sin herre, hvis ejendom han er som en hund, med en art frimodig stolthed. [...]

Men her er djævelsk hedt! [...] Her blæser næsten stedse, endog temmelig stærkt, men blæsten er som emmen af en kogende kjedel. Man kan om natten inden vinduer ikke taale et laggen paa det brændende legeme, da man ligger paa en enkelt haard madras i meget brede senge, hvor man snurrer sig omkring paa alle kanter. I saadan uophørlig hede tabes let ej alene al lyst, men og al evne og beqvemhed til nogen forretning. [...]

Man staaer dog oftest temmelig tidlig op, kl. 5 eller halvsex. Man drikker da en kop kaffe og gjør, hvad man netop ikke kan skulke fra sig. Kl. 10 spises i alle husholdninger en varm frokost med thee, vel endog bouillon; for resten et par retter. Dog spises, som jeg har mærket, til dette maaltid ej meget og drikkes næsten ingen vin eller spiritus, kun sanggri, som bestaaer af vand med en fin sirup i og muskat, hvortil ganske lidt vin. Men siden drikker næsten alle mennesker grog, det er vand med brændevin. Hvad nu ikke heden gjør dorsk og dum, gjør brændevinen. Kl. 5½ om aftenen spises til middag, og aldrig er der buden mig mindre end 6-8, men vel flere retter. Disse frembæres alle paa engang, og enhver tager eller forlanger, hvad han vil, saa der altid maa laves fire-dobbelt saa meget, som der spises. Det,

der er tilovers, er spildt, thi det raadner strax. Man har for resten gode spisevaarer, især fisk af mange gode slags. Man drikker til maaltidet ej endda saa meget, som man havde sagt mig, og nøder ikke. Efter maaltidet og desertten frembringes nye vin af andre sorter og øl. Ej endda drikkes meget. Men nu var just tiden – kl. 5 til 6½ – da man nogenledes kunde spadsere. Den tid er nu spildt, fordi man spiser for sildig. Efter kl. 7, da der falder nogen dug, holder man det farligt at være i aaben luft. Man gjør da undertiden i byerne visiter og bydes thee eller grog, og kl. 9 eller før ligge alle i deres senge. Disse ere, som jeg forhen har omtalt, omgivne med netteldugs-gardiner,⁴ som snøres tæt til. Det skal være for at holde myggenen (musqvittos) borte, hvorfor man kalder dem musqvittos-gardiner. De gjøre luften endnu mere qvalm, og myggene ere slet ikke værre her end hjemme, da man her, hvor blodet af den dræbende varme er meer i opkog, føler deres stik heftigere. Søvnen bliver indenfor disse gardiner maaskee saa meget tungere, saa folk saaledes sove væk en 8-9 timer. [...]

De ældste jordejere og egentlige jorddyrkere vare for det meste hollændere – eller hollændere og engellændere imellem hinanden. Deraf er et af hollandsk og engelsk samt maaskee noget oprindeligt caraibisk, vel og noget afrikansk, sammenlappet sprog – creolsk – som endnu stedse er det, der almindeligt tales, ej alene af slaverne og de øvrige couleurve⁵ indbyrdes, men og i det daglige husliv. [...] Da det engelske sprog ved Engellands store søefart og det ogsaa nu frie Nordamericas store handel paa Vestindien er blevet det sprog, som fornemmelig og næsten ene tales. Dette (tilligemed det creolske) er det første,

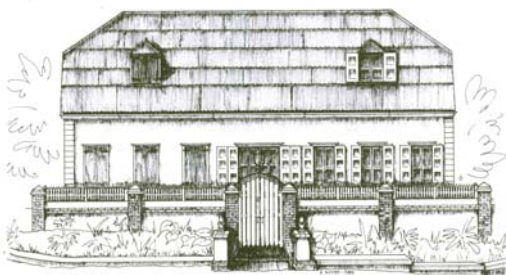
børn lære, og jeg finder blandt alle de familier, i hvilke jeg har aflagt besøg, neppe meer end en eneste, hvor børnene tilligemed engelsk tale lidet dansk eller give tegn til at forstaae det. Af alt, hvad der hører til huslivet, vide de neppe benævnelserne i noget andet sprog end engelsk, og selv af de hidflyttede eller her ansatte danske have mange den ambition ej let at tale, eller lade som de forstaae modersmaalet. [...] Vistnok finder jeg mig endnu, skjønt lidt mindre end i de første dage, udsat for at ansees for umælende, fordi jeg ikke veed navn eller udtryk for det meget, der udgjør vore huslige omgivelser. [...]

Fruentimrene ligne hinanden her og allevegne. Jeg seer aldeles ingen forskjel mellem deres pynt og paa klædning her og i Kjøbenhavn. Smukt hvidt er hovedsagen der og her; dog synes det paa de tidlige morgenpromenader, som ere temmelig almindelige ved solens opgang eller før, som om skinnende linnedelegance er her noget aldeles væsentligt. Jeg finder ved damernes arbejdsborde overalt tegn til bekjendtskab med den engelske og franske skjønne litteratur. Et elegant og godt fortepiano⁶ sees i alle huse, og i mange hører jeg spille med færdighed. Den sang, jeg har hørt, betyder ikke stort, og i mine øren klinger det engelske ingenlunde godt i sang. Man elsker dands, hører jeg, med lidenskab. [...] Man siger, damerne her som i Europa ere sysselsatte uophørlig med deres arbejder. Den flok negresser,⁷ man har i hvert hus, lader, som det sig vel bør, kun det finere syetøj og broderie til gjenstand for damernes arbejdsomhed. Mandfolkene ere uende-ig renligere her end hjemme. I husene klæder man sig let, men sjelden seer man paa gaden en hvid mand i en fin hvid eller sribet kattuns⁸

trøje, som, naar det da skeer, stedse er nyvasket og stivstrøget. Men aldrig saae jeg nogen – knapt i sit eget hus – gaae til bords uden i nyvaske-de bomuldstøjs underklæder og, trods klimadet, en sort klædeskjole; til stads i den klædesuniform med epaulette, som dog fast alle hvide borgere – ogsaa nu en mængde couleurve – ere qualificerede til at bære. [...]

I solen er det reent utaa-
leligt, og man kan, saalænge den skinner, intet skridt gjøre uden under en parasol. [...] Uagtet man nu gaaer saa tyndt klædt som muligt, er dog hele kroppen i et overtrukken med en sved, der strax bliver sejt og klæbende, som var man over-smurt med sirup. Det hjælper lidt eller intet, hvad man for renligheds skyld er nødt til, at man vasker hele kroppen flere gange om dagen i saakaldet koldt vand, thi det er altid melkevarmt. [...]

Hvad tid og lejlighed an-gaaer til at skrive, da kan jeg ikke klage over mangel derpaa. Mit embede medfører virkelig saare lidt arbejde i forhold til, hvad jeg min hele levetid er vant til. Forretningerne ere mecaniske. Naar fuld-mægtigen⁹ gjør, hvad jeg dog ikke kan gjøre for ham, saa er der for mig kun at paasee, at det gjøres, og rigtighed holdes. Dette fordrer, at jeg jevnlig er tilstede, uden dog synderlig at gjøre andet end see til. Jeg har saaledes dagene hel igjennem til min raadighed, synes det. Jeg har liden eller ingen omgang. Kl. 5 gaaer jeg paa mit spisequarter, spadserer herpaa en halv times tid og gaaer hjem. Gaaer til sengs kl. 12-1-2, vaagner med vagtskuddet kl. 5 og – paa et par besøg paa comptoiret nær – sidder og kukkelurer hjemme i mine elegante værelser (endnu boer jeg i kommandantboligen¹⁰)

Crown House, Dronningens Gade 26-27 i Charlotte Amalie, hvor Christen Pram boede.

til kl. 5 for igjen at spise til middag. [...]

Men al denne ledige tid bruger jeg til hartad¹¹ ingen ting, fordi her i et væk er saa rasende hedt. Selv natten er – uden mærkelig forskjel – lige saa hed som dagen, og det endog naar jeg, som man her almindelig gjør, stiller mig saaledes, at det blæser tvært igjennem værelset, da man her aldrig har ly-sene staaende frit i en lysteage paa bordet, men i en aaben glasklokke, som man kalder ”a shade”, et glasrør omtrent en alen¹² højt og omtrent ½ vidt om midten, lidt smallere til enderne. Skjøndt disse af helt glas holdes meget klare, give de dog et skjær, som piner øjnene og gjøre det besværligt at læse. Men heden afslapper desuden sjel og legeme, saa man kan kun kort ad gangen holde ud, hvad man end foretager sig. [...]

Jeg trives ved min saare sparsomme diæt – som bestaaer til frokost af et glas maderavin, da man her ingen anden vin drikker, og 3 blødsødne¹³ æg, og til middag af et par retter, fisk, melkemad eller koldskaal (en ret, som man aldrig har seet før min tid) – saavel, at alle mine hidbragte klæder ere blevne mig for trange. [...]

Pludselige vindstød ere her meget almindelige; da flyver alting i værelset en om ørerne. Især gør dette det meget ubehageligt at skrive her, da man hvert øjeblik maa søge pen og papir i et fjernt hjørne af huset. Dog er heden her af alt det værste. Jeg skifter linned 5-6 gange om dagen, ogsaa ofte midt om nætterne, og dog ere lagen og madrats gjenneblødt af sved. Uagtet al vor blæst og hede er luften dog for det meste saa fugtig, at hvad man hænger op at tørres, aldrig tørres tilgavns. Alting skimler og raadner. Fordøjelsen duer her sjelden. Alle mennesker eller dog de fleste maa bruge den evige cajaputolie.¹⁴

Man er meget glad over at have kroppen besat med evige røde hunde – en glæde, som de fleste have. Jeg burde ogsaa exaltere derover, thi jeg har nu i flere uger det udseende, som om jeg var fuldkommen skabbet; men saa u-skjøn som er jeg, at jeg glæder mig ikke det mindste over at have en uophørlig kløe, som ikke engang vældigste kradsen med en skobørstegandske kan fyldestgjøre.

Christen Pram var få uger efter sin ankomst i juni 1820 til Dansk Vestindien blevet angrebet af tropesygdomme, så han allerede samme år måtte foretage en længerevarende rekreatjonsrejse til Nordamerika fra august til oktober. Tilbage i Charlotte Amalie levede han præcis et år, plaget af varme og uden nogensinde at falde til i det lille samfund, inden han døde i november 1821. Han blev begravet på Sankt Thomas. Efter Prams død karakteriserede Jens Baggesen ham som ”den underlige, rasende, ubegribelige, ulykkelige, i grunden overordentlig ædle Pram, dette med alle sine svagheder og besynderligheder beundringsværdige og elske-

lige væsen”.

Det sammensatte menneske Christen Pram nåede ikke at sætte sig mange spor i Dansk Vestindien, men hans private breve hjem til en ven i København giver et spændende indblik i livet på Sankt Thomas 1820-1821.

Kilder:

Prams Breve fra Vestindien og Nordamerika i Aarene 1820-21 (i Magazin for Rejseagttagelser, bind 4, red. af R. Nyerup, København 1825, side 265-339)

Prams selvskrevne Biographie, udg. af O. J. Rawert (i Archiv for Psychologie, Historie, Litteratur og Kunst, bind 1, red. af Niels Christian Øst, København 1824, side 111 127).

¹ 1820.

² Peter von Scholten var embedsmand på Sankt Thomas, inden han blev generalguvernør.

³ 25 grader Reamur er 30 grader Celsius.

⁴ Lærredsagtigt stof, forarbejdet af nældeta-ver.

⁵ Farvede personer, frikulørte.

⁶ Klaver.

⁷ Negerkvinder, sandsynligvis slavinder.

⁸ Bomuldstøj, ofte påtrykt brogede mønstre.

⁹ Ansat til at udføre embedsvirksomheden på Prams vegne.

¹⁰ Crown House, Dronningensgade 26-27, ejedes af Peter von Scholten.

¹¹ Næsten.

¹² En alen er 63 centimeter.

¹³ Blødkogte.

¹⁴ Medicinsk olie til brug mod træg mave.

Erik Gøbel

Særudstilling på Handels- og Søfartsmuseet.

I årene 1946-1948 rejste tegneren og arkitekten **Ib Andersen** rundt i de tidligere danske tropekolonier i Indien, Vestindien og Afrika.

I 1973 overdrog Ib Andersens familie de mange tegninger, kunstneren havde lavet under rejserne i 1946-1948, til Handels- og Søfartsmuseet, og det er et udvalg af disse mange tegninger, udstillingen viser.

På linket <http://www.maritime-museum.dk/detsker/saerudstilling.asp> kan læses mere om udstillingen, som er åben til og med lørdag den **8. marts 2008**.

December fotos. Indtryk fra St. Croix.

Foto: Anne Walbom

På en lille sidevej i nærheden af Frederiksted bor en familie, som har valgt ikke at udsmykke huset med lyskæder og julefigurer. De har skrevet „JOY TO THE WORLD“ ved hjælp af hvide og blå engangsplastikkrus. Hver gang jeg kommer forbi, fyldes jeg af ægte glæde, og begynder straks at nynne den meget populære julesang.

Når man i disse dage færdes rundt omkring på St. Croix, så kan man sagtens komme til at møde „kongelige“ personer. Jeg har også været heldig.

Midt på Companystreet står pludselig en „prinsesse“, samt hendes stolte bror og mor. Hun er ikke en helt rigtig karnevalsprinsesse. Hun blev „First runner up“, som man her kalder nr. 2. Og når man ser rigtig efter, så blev hun også kåret som „Miss Popularity“.

Friends of Denmark's årlige julefest er noget af det mest hyggelige jeg kender.

Stemningen er i top, der deles gaver ud, og enkelte julesange afsynges.

Dette års fest startede med et gruppebillede. Jeg skulle absolut sidde forrest i midten mellem den ældste og den yngste - Ed York på 95 og Winifred "Oyoko" Lovings nyfødte barnebarn Lilah Gizelle Loving.

Juletid er gave-tid. Hvis man er teenager, som Elaine, vil man allerhelst selv vælge. Mor sagde OK, og jeg fik lov at komme med. Gaveønsket er guldøreringe. Og de skal helst være kæmpestore, gerne med en tekst på som f.eks. "Princess" eller "I Love You". Mor sagde nej. Så Elaine måtte nøjes med den næststørste størrelse med teksten „9 lives“ og en lille kat på kanten! Men hele denne „guldsmedebutik“ var en oplevelse. Aldrig før har jeg set magen til samling af store guldsmykker.

En søndag i december er der et særligt julearrangement i St. George Botanical Garden. Hovedbygningen giver plads til 12 smukke ægte juletræer. Al pynten er lavet specielt til denne lejlighed, og træerne med deres pynt bliver solgt på auktion. Dette træ med pynt lavet af maleren Cindy Male blev solgt for 6.000,- kr. Pengene går til velgørenhed og køberen får træet bragt til døren et par dage inden juleaften.

Den botaniske have er denne søndag fyldt med boder, hvor man kan købe mad, smykker samt en hel masse andet. Som noget nyt, kan man dette år også købe en hundehvalp. Det er den lokale dyreværnsforening, St. Croix Animal Welfare Center, som gør et stort arbejde for at hvalpe og unge hunde kan få et godt hjem. Hunden til venstre ville rigtig gerne i kontakt med mig. Gudskelov er jeg mere til katte, så jeg modstod fristelsen.

Santa Maria, i Columbus, i staten Ohio, USA.

Et af Dansk Vestindisk Selskabs medlemmer, **Grethe Strange**, besøgte i oktober 2007 USA.

Grethe Strange benyttede den voucher på \$250,- hun havde modtaget fra American Airlines (i forbindelse med Festival 2007) til en rejse fra N.Y. til byen Columbus i Ohio og har sendt redaktionen et par billeder. Det er en kopi af Columbus's flag-skib Santa Maria, et typisk handelskib af træ, 98-fod (ca. 32 meter).

Santa Maria

Foto: Grethe Strange

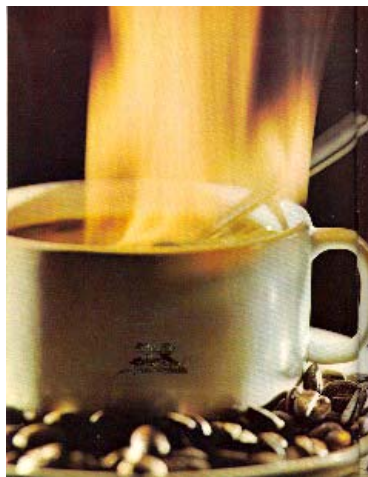
Byen **Columbus** er hovedstaden og den største by i den amerikanske stat Ohio. Den er opkaldt efter Christoffer Columbus, der som opdagelsesrejsende gik i land ved Salt River på St. Croix i 1493.

Byen Columbus blev etableret i 1812 ved sammenfletningen af floderne Scioto og Olentangy og fik funktion af hovedstad i 1816. I Columbus findes et spændende museum om Christoffer Columbus med bl.a. guidede omvisninger.

Finn Ferrall

Kaffegrog.

Redaktionen har fundet en gammel kaffedrik-opskrift fra Vestindien.

Groggen kan nydes både kold og varm og læsker i varmen.

Den fremstilles af stærk kaffe og en krydderimasse, som røres af:

2 spsk. smør

250 g mørkt puddersukker

1 knivspids salt

½ tsk. stødt allehånde

½ tsk. støt muskat

½ tsk. støt nellike

Rør smørret blødt, tilsæt sukkeret lidt efter lidt. Bland salt og krydderier i. Selve groggen tilberedes således: Kom en tsk. krydderimasse i et ¼ liters krus, derefter lidt revet citron- og appelsinskal. Rør massen med 3 spsk. lys/brun rom og 2 spsk. piskefløde. Fyld kruset med isafkølet eller varm kaffe.

Velbekomme

Finn Ferrall

Bogsiden

Dansk Vestindisk Selskabs udgivelser af bøger og postkort tilbydes medlemmerne til fordelagtige priser.

„DE FRIFARVEDE”

- af Henrik Hertz i anledning af 150 året for slaveriets ophævelse i Vestindien. 81 sider, 1998. **Pris kr. 90,-**

„FLÅDEN OG DANSK VESTINDIEN”

- Den danske flådes togtur til Caribien 1671-1917. Af Per Nielsen. 48 sider, Kbh. 1997 **Pris kr. 40,-**

„FRA SLAVESANG TIL SOCA”

- Historien om musikken fra de tidligere Dansk Vestindiske øer. Af Ole Bidstrup m.fl. 63 sider, 1991. **Pris kr. 40,-**

„EN OFFICER I DANSK VESTINDIEN OG HANS FRITIDSBESKÆFTIGELSE”

- Redigeret af Steffen Linvald. 122 sider, DVS Kbh. 1988. **Pris kr. 40,-**

„Dansk Vestindien for 250 år siden”

- J.L. Carstens: En almindelig beskrivelse om alle de Danske, Americanske eller WestIndiske Eylande. 164 sider, 1981. **Pris kr. 50,-**

„DANSK VESTINDIEN, ISLANDS OF BEAUTY AND BOUNTY”

Uddrag fra C. E. Bærentzens værk DANMARK, udgivet 1856, Oversat til engelsk og genudgivet med både dansk og engelsk tekst. 94 sider. Nina York, St. Croix 2003 **Pris kr. 70,-**

DVS-emblem (kr. 25,-) og bøger kan købes ved møder eller bestilles pr. brev, mail, telefon hos:
Cay Andersen,
Færøvej 15, 4180 Sorø

„KUNSTNERE I TROPESOL. SKITSER”

- akvareller og malerier fra det tidligere Dansk Vestindien. Af Ole Bidstrup m.fl. 87 sider, DVS Kbh 1992. **Pris kr. 40,-**

POSE MED 4 POSTKORT

4 forskellige. motiver, dobbelte og med kuverter

Pris pr. sæt kr. 25,-
5 sæt kr. 100,-

„TOLDVÆSENET I DANSK VESTINDIEN, 1672-1917”

Poul Erik Olsen, 1988, 261 sider, indbundet m. fotos, billeder og ill. **Pris kr. 60,-**

„Kunstakademiets Vestindienstudier opmålinger 1961 af bygninger på St. Thomas og St. Croix”

- Dahl og de Fine Licht, 2005, 300 sider, 30 x 24 cm, indbundet **Pris kr. 350,-**

ST. CROIX 500 YEARS. Pre Columbus to 1990. By Erik J. Lawaetz. Second edition. Paperback. **Pris kr. 50,-**

„I Orkanens Øje”

Af Signe Trolle Gronemann og Rikke Vindberg: Beretninger fra Orlogsskibet Valkyriens togt til Dansk Vestindien 1915-1917, 202 sider, DVS 2005. **Pris kr. 200,-**

Priserne er ekskl. porto og forsendelseskuvert. Betales på et vedlagt girokort.

Dansk Vestindisk Selskab

har eksisteret siden salget af øerne i 1917. Selskabet har den engelske undertitel „Danish West Indian Society“. Selskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II. Selskabet, der er upolitisk, blev stiftet Valdemarsdag 15. juni 1917 som klubben „Dansk Vestindien“ og senere reorganiseret. I 1969 blev navnet ændret til „Dansk Vestindisk Selskab“, som er landsdækkende, men har hjemsted i København.

Selskabets formål er:

a. - at samle alle, der har eller har haft tilknytning til U.S. Virgin Islands, det tidligere Dansk Vestindien, samt alle andre, der har interesse i at opretholde og skabe kulturelle og venskabelige forbindelser til øerne, og bevare minderne om Dansk Vestindien.

b. - at informere om og støtte interessen for U. S. Virgin Islands og dets historie i Danmark, samt støtte interessen for Danmark i U.S. Virgin Islands.

Formålet søges gennemført ved:

- a.** - Møder, sammenkomster, foredrag og anden foreningsvirksomhed.
- b.** - Udgivelse af et medlemsblad og andre publikationer f.eks. hjemmeside.
- c.** - Samarbejde og korrespondance med andre foreninger med tilsvarende formål.
- d.** - Formidling af personlige kontakter gennem gensidige besøg.

Årligt kontingent:

300 kr pr. husstand.

(udfyld med tydelige blokbogstaver - sendes til)

Indmeldelsesblanket

Medlemssekretariatet
Erik Marcussen
Græsager 302
2980 Kokkedal

Navn

Gade

Postnr:

Telefon/E-mail:

By:

Dansk Vestindisk Selskab

Bestyrelse og adresser

FORMAND: Anne Walbom, ☎ 33 24 10 20, Lykkesholms allé 2 A, 4. sal
1902 Frederiksberg C. e-mail: formanden@dwis.dk

NÆSTFORMAND: Walther Damgaard, ☎ 56 63 09 18, Blegdammen 30,
4600 Køge. e-mail: festivaludvalget@dwis.dk

BESTYRELSESSEKRETÆR: Anna Lykke Jensen, ☎ 43 99 80 50,
Skolevej 43, 2630 Taastrup; e-mail: bestyrelsessekretaer@dwis.dk

MEDLEMSSEKRETARIAT OG KASSERER: Erik Marcussen, ☎ 49 18 14 34,
mobil 28 18 14 34. Græsager 302, 2980 Kokkedal. e-mail: sekretariatet@dwis.dk
DVS-konto: Lån & Spar Bank, reg.nr. 0400 konto 117 00 79724

MEDLEMSBLAD: Finn Ferrall, ☎ 44 97 70 24, Fuglehavevej 7, 2750 Ballerup.
e-mail: medlemsbladet@dwis.dk, *Erik Marcussen, Anne Walbom*

WEB-UDVALG: Webmaster: **Ben Säbel**, ☎ 33 73 13 65, Bredgade 35 B, 2. sal,
1260 København K, e-mail: webudvalget@dwis.dk; *Finn Ferrall, Erik Marcussen.*
Uden for bestyrelsen: *Eva Frellesvig.*

MØDEUDVALG: Marianne Gall, ☎ 38 86 10 69, Godthåbsvej 223, 2720 Vanløse,
e-mail: mgall@c.dk; *Per Dahl*, ☎ 44 98 71 13, *Holmesvinget 15, 2730 Herlev,*
e-mail: perd@gf-forsikring.dk; Anna Lykke Jensen; Jonna Skourup Christensen,
☎ 36 17 13 05, *Rønhaven 4, 2500 Valby, e-mail: jskourup@privat.tele.dk.* Uden
for bestyrelsen: *Kirsten Christiansen.*

KULTURHISTORISK UDVALG: Anne Walbom, e-mail: kulturudvalget@dwis.dk, *Finn*
Bagger, ☎ 74 53 05 15, *Lundsgårdsvej 23 E, 4180 Sorø, Jonna Skourup*
Christensen. Uden for bestyrelsen: *Louise Sebro, Niklas Thode Jensen.*

FESTIVALUDVALG: Walther Damgaard, Marianne Gall, Erik Marcussen, Anne Wal-
bom. Uden for bestyrelsen: *Lis Andersen Torpet.*

2017-udvalg: Anne Walbom, Erik Marcussen, Walther Damgaard. Uden for be-
styrelsen: *Louise Sebro, Hans Torpet.*

Selskabets kontaktpersoner

Nordjylland:

Bodil Vidarsson, Tulipanvej 2,
9850 Hirshals. ☎ 98 94 92 40

Midtjylland:

Edith Christiansen, Hvedevænget 63,
8700 Horsens, ☎ 75 64 12 88

Fyn:

Jens Benoni Willumsen, Birkelyvej 52,
Nr. Lyndelse, 5792 Årslev. ☎ 65 90 18 12.

Sydjylland:

Lilly Grønberg, Hans Tausens Vej 56,
6100 Haderslev ☎ 74 52 74 90

Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring,
men tilbagesendes med oplysning om ny adresse.

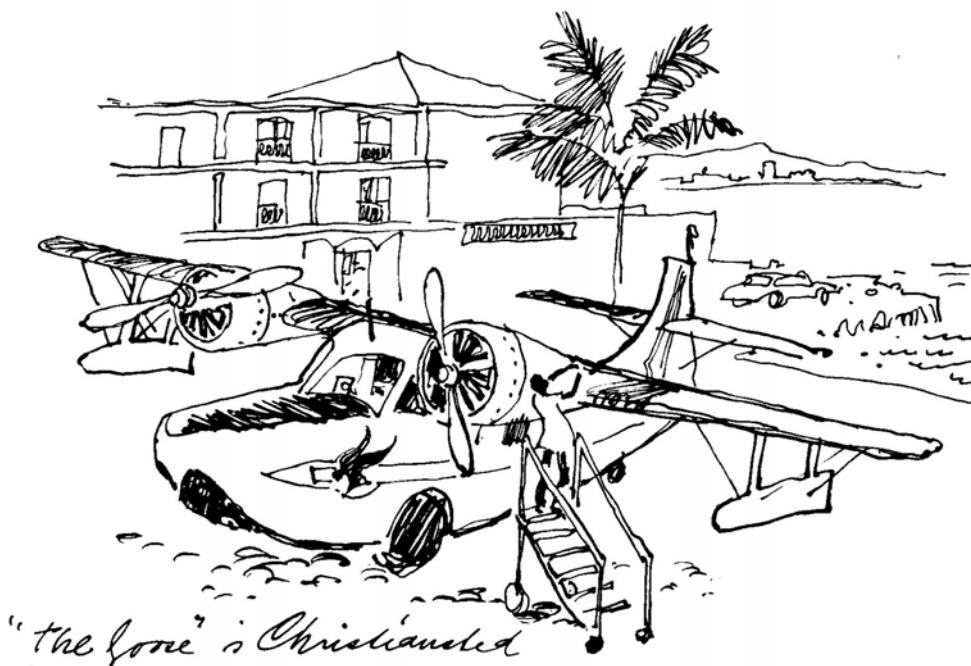
Dansk Vestindisk Selskab
Græsager 302
2980 Kokkedal

POST

PP

DANMARK

Deadline for artikler til blad 2008-2 er 1. marts